

**ปัญหาการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ
ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539¹**

กฤติภัทร ภิญโญชุตีวัต²

จากการศึกษาปัญหาการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาทางกฎหมาย 3 ประการ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนหรือวิธีการในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ ปัญหาการใช้ดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงานรัฐในการวินิจฉัยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่และเพื่อหาข้อเสนอแนะการแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับเกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีหน่วยงานของรัฐหลายแห่งออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดเชยค่าสินไหมให้แก่หน่วยงานแล้ว แต่กลับไม่สามารถได้รับชดเชยค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพบางกรณียังถูกศาลพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดเชยค่าสินไหมเพราะเหตุเป็นคำสั่งที่มีชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหาย ไม่อาจได้รับชดเชยค่าสินไหมทดแทนตามที่ควรจะได้รับ

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า เหตุที่ทำให้การใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนของหน่วยงานของรัฐต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดไม่สามารถบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น เป็นปัญหาทางกฎหมายจากการที่พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นกฎหมายหลักที่ใช้หลักปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว ยังไม่มีความชัดเจน หรือยังไม่ครอบคลุมปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันอย่างเพียงพอ เนื่องจากตัวบทกฎหมายในพระราชบัญญัตินี้มีอยู่เพียง 15

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่องปัญหาการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคือ รองศาสตราจารย์จุฑา วงศ์ทองสรรค์ และคณะกรรมการสอบคือ รองศาสตราจารย์พิมพ์ใจ รื่นเริง ประธานกรรมการและรองศาสตราจารย์ประเทือง ธนนิผล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มาตรา และมีการตราขึ้นบังคับใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา ซึ่งนับถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลากว่า 24 ปี แล้ว ผู้ศึกษาจึงขอสรุปปัญหาสำคัญ ๆ เพียง 3 ประเด็น ที่ได้จากการค้นคว้าดังนี้

ปัญหาประการที่หนึ่ง เป็นปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนหรือวิธีการในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ เนื่องจากตามมาตรา 8 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 บัญญัติเพียงว่า “ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดเชยค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง” ประกอบมาตรา 12 บัญญัติว่า “ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา 8 หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 10 ประกอบกับมาตรา 8 ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด” จึงทำให้หน่วยงานของรัฐหลายแห่งยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในประเด็นการออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดเชยค่าสินไหมทดแทน กล่าวคือ เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นแก่หน่วยงานของรัฐ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นจะมีคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดเชยค่าสินไหมทดแทน โดยมีได้มีการดำเนินการกระบวนการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดกับเจ้าหน้าที่ผู้นั้นก่อน หรือมีการนำสำนวนการสอบสวนประเภทอื่น เช่น สำนวนการสอบสวนวินัย หรือสำนวนการสอบสวนทางอาญา ซึ่งมีใช้การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดโดยตรงมาเป็นฐานในการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน อันเป็นการไม่เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ได้ชี้แจงแสดงพยานหลักฐานของตนเพื่อหักล้างข้อกล่าวหาอย่างเพียงพอตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ซึ่งบัญญัติว่า “ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน” เมื่อมีการนำคดีพิพาทขึ้นการสู่พิจารณาของศาลปกครองแล้ว ศาลจะมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดเชยค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว เนื่องจากเป็นคำสั่งที่มีได้ปฏิบัติตามรูปแบบและขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายบัญญัติอันเป็นคำสั่งที่มีชอบด้วย

กฎหมายตามมาตรา 9(1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

ปัญหาประการที่สอง เป็นปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในการวินิจฉัยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่จากการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เนื่องจากตามมาตรา 8 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 บัญญัติว่า “ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง” ซึ่งแตกต่างจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 420 ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น” จึงเกิดปัญหาในทางปฏิบัติของผู้มีอำนาจวินิจฉัยความรับผิดทางละเมิดว่า กรณีใดจะเป็นการกระทำละเมิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงอันจะทำให้เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน มีเกณฑ์การใช้ดุลพินิจอย่างไร รวมทั้งมีมาตรการอย่างไรในการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจดังกล่าว

และปัญหาประการที่สาม เป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เสียหายในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นปัญหาที่ยังเป็นข้อถกเถียงอยู่ในปัจจุบันเนื่องจากมีกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เกิดความเสียหายอยู่ในข่ายที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับเจ้าหน้าที่อื่นด้วย โดยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 บัญญัติว่า “ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา 8 หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 10 ประกอบกับมาตรา 8 ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด” แต่ตามมาตรา 13(1) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 บัญญัติว่า “เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้ จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้...(1) เป็นคู่กรณีเอง” ซึ่งมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

ได้บัญญัติค่านิยมของคำว่า “คุณกรณี” หมายความว่า “ผู้ยื่นคำขอหรือผู้คัดค้านคำขอ ผู้อยู่ในบังคับ หรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง และผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง เนื่องจากสิทธิของผู้นั้นจะถูกระทบกระทบเนื่องจากผลของคำสั่งทางปกครอง” กรณีจึงเป็นเหตุ ต้องห้ามที่มีให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งการ มีคำสั่งให้ตนเองและเจ้าหน้าที่อื่นชดใช้ค่าสินไหมทดแทนด้วย เช่นนี้แล้วบุคคลใดจะเป็นผู้มี อำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่รวมทั้งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งบทบัญญัติของพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มิได้บัญญัติ หลักเกณฑ์การปฏิบัติในกรณีดังกล่าวนี้ไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้หน่วยงานของรัฐมีการปฏิบัติที่ แตกต่างกันซึ่งไม่ทราบว่าการปฏิบัติอย่างไรจึงจะเป็นชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อได้วิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจาก เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ศึกษาจึงมี ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นรายประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหากับขั้นตอนหรือวิธีการในการใช้สิทธิ เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่

ผู้ศึกษาเห็นว่า ควรมีการแก้ไข เพิ่มเติม ข้อความในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความ รับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เสียใหม่ โดยการเพิ่มบทบัญญัติในมาตรา 8 เป็นวรรคห้า เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

ข้อความเดิม

“มาตรา 8 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อ การละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหม ทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือ ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่งจะมีได้เพียงใดให้คำนึงถึงระดับ ความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์โดยมิต้องให้ใช้เต็มจำนวน ของความเสียหายก็ได้

ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย

ในกรณีที่การละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน มิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้รวมมาใช้ บังคับและเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น”

แก้ไข เพิ่มเติมใหม่ โดยเพิ่มความเป็นวรรคห้า ว่า

“มาตรา 8 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่งจะมีได้เพียงใดให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์โดยมิต้องให้ใช้เต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้

ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย

ในกรณีที่การละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน มิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้รวมมาใช้ บังคับและเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น

ก่อนการใช้สิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่ง หน่วยงานของรัฐต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดขึ้นมาคณะหนึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคนและคณะกรรมการทุกคนต้องมีฐานะเป็นข้าราชการประจำ โดยในการสอบสวนของคณะกรรมการดังกล่าว จะต้องให้โอกาสเจ้าหน้าที่ได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนก่อนจะมีการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่รายนั้น”

2. ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในการวินิจฉัยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีวินิจฉัยความหมายของ คำว่า “ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง”

ผู้ศึกษาเห็นว่า ควรมีการเพิ่มเติมบทนิยามความหมายของคำว่า “*ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง*” ไว้ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ในมาตรา 4 เพื่อให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นกรอบสำหรับการใช้ดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในการวินิจฉัยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรม ดังนี้

ข้อความเพิ่มเติม

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“*ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง*” หมายความว่า การกระทำโดยไม่ได้เจตนา แต่เป็นการกระทำซึ่งบุคคลทั่วไปพึงคาดหมายได้ว่าอาจก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ และหากใช้ความระมัดระวังแม้เพียงเล็กน้อยก็อาจป้องกันมิให้เกิดความเสียหายได้ แต่กลับมิได้ใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นเลย”

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาคือกฎหมายเกี่ยวกับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนจากเจ้าหน้าที่

ผู้ศึกษาเห็นว่า ควรมีการแก้ไข เพิ่มเติม บทบัญญัติในมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เสียใหม่ โดยการเพิ่มเติมข้อความในวรรคสองของมาตรา 12 เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการใช้อำนาจออกคำสั่งให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงานของรัฐสำหรับกรณีหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นจะต้องรับผิดทางละเมิดด้วย ดังนี้

ข้อความเดิม

“มาตรา 12 ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา 8 หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 10 ประกอบกับมาตรา 8 ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด”

ข้อความใหม่

“มาตรา 12 ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา 8 หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้

นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 10 ประกอบกับมาตรา 8 ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด

แต่ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีส่วนต้องรับผิดชอบในการกระทำละเมิดด้วยนั้น ให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามมาตรา 8 วรรคห้า ส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดไปให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป หรือผู้กำกับดูแล หรือผู้ควบคุมดูแลหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นเพื่อพิจารณาสำนวนการสอบสวนและให้ความเห็นชอบก่อน เมื่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป หรือผู้กำกับดูแล หรือผู้ควบคุมดูแลมีความเห็นประการใด ก็ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีคำสั่งไปตามความเห็นดังกล่าว”

จากข้อเสนอแนะที่ผู้ศึกษาได้นำเสนอไปทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้ศึกษามีความเชื่ออย่างหนักแน่นว่า หากมีการปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมกฎหมาย โดยเฉพาะพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ตามข้อเสนอแนะดังกล่าวแล้ว จะทำให้เกิดประโยชน์กับภาครัฐเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากทำให้เกิดความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว อันจะเป็นการรักษาไว้ซึ่งประโยชน์ของรัฐมิได้ต้องเสียหายไปเพียงเพราะตัวบทกฎหมายไม่ชัดเจน คลอบคลุมในกรณีต่าง ๆ ส่วนในมุมของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานรัฐนั้น ก็จะมีหลักประกันหรือสร้างความมั่นใจได้ว่า เมื่อกฎหมายมีความชัดเจน คลอบคลุมทุกประเด็นแล้ว ตนจะได้รับความเป็นธรรมจากการบังคับใช้กฎหมายอย่างถูกต้องต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ชาญชัย แสวงศักดิ์. คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่.

พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2555.

นันทวัฒน์ บรมานันท์. คำอธิบายกฎหมายปกครอง พิมพ์ครั้งที่ 3 แก้ไขเพิ่มเติม.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2555.

สุมาลี วงษ์วิฑิต. กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควร

ได้ พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2553.

อนุชา ฮุนสวัสดิกุล. แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด

ของเจ้าหน้าที่ ปัญหาในทางปฏิบัติและหลักปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครอง.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมดาเพรส, 2551.